

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)**

**ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)**

ΤΡΙΤΗ 25 ΜΑΪΟΥ 2010

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΣΠΕΡΙΝΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

[...] Περισσότερο να προσθέσω ότι το επάγγελμα φτιάχνει και τον εσωτερικό μας κόσμο, **επηρεάζει** τον τρόπο με τον οποίο παρατηρούμε, κρίνουμε, αποτιμούμε τα πράγματα [...].

Αποτυπώνει το επάγγελμα απάνω μας τη σφραγίδα του. Τα ασυμβίβαστα ή τα αταίριαστα παρουσιάζονται σχεδόν κατά κανόνα μόνο στις περιπτώσεις όπου ο άνθρωπος δεν έχει μπει καλά στο επάγγελμά του ή το επάγγελμα δεν έχει καλά εγκατασταθεί μέσα του. **Δυστυχώς** δεν διαλέγει κανείς πάντοτε το επάγγελμα που θα ασκήσει σύμφωνα με τις **κλίσεις** ή τις ικανότητές του. Συχνά, συχνότατα διάφοροι λόγοι (παρορμήσεις, πιέσεις, φαντασιώσεις) μας υποχρεώνουν να ασκήσουμε ένα επάγγελμα που δεν μας ταιριάζει. Αν συμβεί όμως να ευνοηθεί κανείς με την ελευθερία της **εκλογής**, τότε βλέπουμε πόσο καλά του πάει το επάγγελμα που **ασκεί**, και πόσο καλά ταιριάζει κι αυτός στο επάγγελμα που διάλεξε.

Αξίζει να σημειωθεί ιδιαίτερα ότι στον αληθινό επαγγελματία υπάρχει (συνειδητή και όχι σπάνια ασύνειδη) η **πεποίθηση** ότι πέρα από τον απλό βιοπορισμό, πέρα και από την κοινωνική θέση που εξασφαλίζει το επάγγελμα, κάποιος **γενικότερος** κοινωνικός σκοπός εξυπηρετείται με αυτό. Με την επαγγελματική του **δραστηριότητα** το άτομο γίνεται οργανικό μέλος της κοινωνίας και εργάζεται για την ευστάθεια και την πρόοδό της. Ο γιατρός, ο δικηγόρος, ο

μηχανικός, ο πλοίαρχος δίνονται στο επάγγελμά τους ακόμη και όταν δεν το χρειάζονται για βιοπορισμό ή κοινωνική προβολή, γιατί αισθάνονται (συνειδητά ή ασύνειδα) ότι δεν είναι μόνο ο χρόνος της ζωής τους που θα αδειάσει, ούτε μόνο η κοινωνική τους υπόσταση που θα γίνει ανάπηρη αν το εγκαταλείψουν, αλλά ότι κάτι μέσα στο κοινωνικό σώμα θα πάει άσχημα, εάν δεν κάνουν όπως εκείνοι ξέρουν και μπορούν τη δουλειά τους [...].

Όσοι ανώτεροι υπάλληλοι κρατών ή επιχειρήσεων καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας και αποχωρούν από τις διπλωματικές, δικαστικές, διοικητικές, τραπεζιτικές, εκπαιδευτικές, κ.λπ. θέσεις τους, φεύγουν όχι μόνον με την πικρία ότι έτσι μπαίνουν στο περιθώριο της ζωής (γι' αυτό, άλλωστε, πεθαίνουν γρήγορα οι συνταξιούχοι), αλλά και με το φόβο (τον ειλικρινή πολλές φορές, παρά τις αμφιβολίες και τις ειρωνείες των συναδέλφων τους που παραμένουν) ότι αυτό που πιστεύουν πως έχουν δημιουργήσει κατά τη μακρά τους υπηρεσία, όταν απομακρυνθούν αυτοί, θα μείνει απροστάτευτο και θα καταστραφεί. Αυτή ακριβώς η «συνείδηση» χαρακτηρίζει τον γνήσιο «επαγγελματία» και κατά κύριο λόγο τον ξεχωρίζει από τον ερασιτέχνη [...].

(Ε.Π. Παπανούτσου, Πρακτική Φιλοσοφία, Εκδόσεις Νόηση, Αθήνα 2008, σσ. 131-133, Διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια (80-100 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 60 – 80 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος της τρίτης παραγράφου του κειμένου: «Με την επαγγελματική του δραστηριότητα το άτομο γίνεται οργανικό μέλος της κοινωνίας και εργάζεται για την ευστάθεια και την πρόοδό της».

Μονάδες 15

B2. Μεταξύ των τρόπων ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου «Αξίζει να σημειωθεί ... τη δουλειά τους» είναι το παράδειγμα και η αιτιολόγηση. Να εντοπίσετε τους τρόπους αυτούς στη συγκεκριμένη παράγραφο.

Μονάδες 6

B3. Να γράψετε μία δική σας πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (σε οποιονδήποτε γραμματικό τύπο):
ασκεί, πεποίθηση, ερασιτέχνη.

Μονάδες 6

B4. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:
επηρεάζει, κλίσεις, εκλογής, δραστηριότητα
και τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:
δυστυχώς, γενικότερος, αμφιβολίες, γνήσιο.

Μονάδες 8

Γ1. Στο κείμενο ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο υποστηρίζει την άποψη ότι: «Δυστυχώς δεν διαλέγει κανείς πάντοτε το επάγγελμα που θα ασκήσει σύμφωνα με τις κλίσεις ή τις ικανότητές του». Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τους νέους στην επιλογή του επαγγέλματός τους και ποιες προϋποθέσεις βοηθούν ώστε η επιλογή αυτή να είναι επιτυχής;

Να υποθέσετε ότι το κείμενό σας (400 – 500 λέξεις) θα δημοσιευθεί ως άρθρο στην εφημερίδα του σχολείου σας.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον** με μπλε ή **μόνον** με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ